

Sygn. akt VII U 2293/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st. sekr. Magdalena Owczarek - Kapusta

po rozpoznaniu w dniu 02 marca 2016r. w Gdańsku

sprawy M. K., K. K. (1), P. K. (1), P. K. (2), T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wypłatę zawieszonoego świadczenia

na skutek odwołania M. K., K. K. (1), P. K. (1), P. K. (2), T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 10 lutego 2014r. znak (...)

oddala odwołania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 lutego 2014 r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaną na skutek wniosków z dnia 19 grudnia 2012 r. oraz z 27 stycznia 2014 r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wypłaty zawieszonoego emerytury za okres od dnia 01 stycznia 2011 r. do 21 kwietnia 2012 r., ponieważ postępowanie w sprawie świadczeń wszczyna się na wniosek osoby zainteresowanej. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że zgodnie z art. 136 ustawy emerytalnej małżonek i dzieci mają prawo do udziału w dalszym prowadzeniu postępowania o świadczenia, nieukończonoego wskutek śmierci osoby, która o te świadczenia wystąpiła, tymczasem wniosek nie został złożony przez świadczeniobiorcę W. K. (k. 69 akt ZUS).

Odwołanie od powyższej decyzji wnieśli spadkobiercy ubezpieczonej W. K.: M. K. – mąż oraz synowie T. K., K. K. (1), P. K. (2) i P. K. (1) zarzucając zaskarżonoej decyzji naruszenie art. 136 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, art. 153 prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz art. 30§4, art. 28 w zw. z art. 32 kodeksu postępowania administracyjnego wnosząc o zmianę zaskarżonoej decyzji poprzez wznowienie postępowania oraz przyznanie wnioskodawcom prawa do zawieszonoego emerytury należnej W. K. za okres od dnia 01 października 2011 r. do 21 kwietnia 2012 r. wraz z odsetkami.

W uzasadnieniu swojego stanowiska skarżący powołali się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K 2/12, którym Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że zawieszenie prawa do emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia osobom, które nabyły prawa do emerytury w okresie od dnia 08 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. jest niezgodne z Konstytucją oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia

07 listopada 2013 r. w sprawie III SA/GD 668/13, który uchylił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 stycznia 2013 r. (k. 2-9)

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o odrzuceniu wskazując, że odwołujący się nie wniósł odwołania w terminie miesiąca od doręczenia opisu decyzji (k. 32-33 a.s.)

Postanowieniem z dnia 28 października 2015 r. (sygn. III AUz 465/15) Sąd Apelacyjny w Gdańsku – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uchylił postanowienie tutejszego Sądu z dnia 22 lipca 2015 r. o odrzuceniu odwołania. W uzasadnieniu powyższego orzeczenia wskazano, że decyzja pozwanego z dnia 10 lutego 2014r. nie została doręczona wnioskodawcom w sposób prawidłowy, stąd nie było możliwym dokonanie ustaleń w zakresie zachowania przez uprawnionych terminu do wywiedzenia odwołania (k. 94-98 a.s.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Na skutek wniosku W. K. z dnia 20 listopada 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 25 lutego 2009 r. przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury począwszy do dnia 01 listopada 2008 r., czyli od miesiąca, w którym złożono wniosek.

Okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o emeryturę z dnia 20 listopada 2008 r. – k. 1 akt emerytalnych, decyzja o przyznaniu emerytury z dnia 25.02.2009 r. k. 48 akt emerytalnych

Wydaną na wniosek ubezpieczonej, decyzją z dnia 16 kwietnia 2009 r. organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury od 01 maja 2009 r. Na wniosek ubezpieczonej z dnia 27 listopada 2009 r. organ rentowy, decyzją z dnia 02 grudnia 2009 r. wznowił wypłatę zawieszonoego świadczenia.

Okoliczności bezsporna, a nadto: akta emerytalne: wniosek o zawieszenie emerytury k. 53, decyzja z 16.04.2009 r. o wstrzymaniu wypłaty emerytury na wniosek ubezpieczonej k. 57 akt, wniosek o podjęcie wypłaty zawieszonoj emerytury k. 84, decyzja z 02.12.2009 r. o wznowieniu wypłaty emerytury na wniosek k. 91

Następnie, decyzją z dnia 04 października 2011 r. pozwany wstrzymał wypłatę emerytury przysługującej W. K. od dnia 01 października 2011 r. z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczoną zatrudnienia.

Okoliczność bezsporna, nadto decyzja o wstrzymaniu wypłaty emerytury k. 127 akt emerytalnych

Ubezpieczona W. K. zmarła w dniu 21 kwietnia 2012 r.

Do dnia śmierci ubezpieczona nie wystąpiła z wnioskiem do organu rentowego o wypłatę zawieszonoj emerytury.

Okoliczność bezsporna, nadto kserokopia aktu zgonu k. 150 akt ZUS

Wnioskiem z dnia 10 grudnia 2012 r. M. K. – mąż ubezpieczonej - zwrócił się o wznowienie postępowania i wypłacenie wstrzymanej emerytury, a należnej jego żonie.

Pismem z dnia 19 grudnia 2012 r., powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. K 2/12 z takim samym wnioskiem, wystąpili synowie ubezpieczonej T. K., K. K. (1), P. K. (1) i P. K. (2).

Okoliczności bezsporne k. 35 i 37 akt emerytalnych

Decyzją z dnia 25 stycznia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił prawa do wznowienia postępowania w trybie art. 145a k.p.a., a tym samym do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłym W. K. za okres od 01 października 2011 r. do 21 kwietnia 2012 r.

Powyższa decyzja została uchylona wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego W Gdańsku z dnia 18 grudnia 2014 r. III SA/Gd 668/13.

Okoliczności bezsporne: a nadto: decyzja z 25.01.2013 r. k. 42 akt emerytalnych, odpis wyroku WSA z 07.11.2013 r. k. 60-62 akt emerytalnych

Wnioskiem z dnia 27 stycznia 2014 r., powołując się na powyższy wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego M. K. ponownie zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wypłatę wstrzymanej emerytury po zmarłej żonie

Okoliczność bezsporna, a nadto wniosek z 27.01.2014 r. k. 68 akt emerytalnych

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 10 lutego 2014 r. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wypłaty zawieszanej emerytury za okres od dnia 01 stycznia 2011 r. do 21 kwietnia 2012 r., ponieważ postępowanie w sprawie świadczeń wszczyna się na wniosek osoby zainteresowanej.

Okoliczność bezsporna, a nadto: decyzja z 10.02.2014 r. k. 69

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie wnioskodawców jako bezzasadne nie zasługiwało na uwzględnienie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów skarżącego dotyczących wydania przez organ rentowy decyzji z naruszeniem przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, należy wskazać, że nie zasługuje ona na uwzględnienie.

W tym miejscu wskazać należy, na ugruntowane w orzecznictwie stanowisko co do tego, że od momentu wniesienia odwołania do sądu rozpoznawana sprawa staje się sprawą cywilną, podlegającą rozstrzygnięciu wedle reguł właściwych dla tej kategorii. Odwołanie pełni rolę pozwu (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 czerwca 1998 r. II UKN 105/98 - OSNAPiUS 1999/16 poz. 529 oraz postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 29 maja 2006 r. I UK 314/2005 - OSNP 2007/11-12 poz. 173), a zatem jego zasadność ocenia się na podstawie właściwych przepisów prawa materialnego. Postępowanie sądowe, w tym w sprawach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych, skupia się więc na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że sąd ubezpieczeń społecznych - jako sąd powszechny - może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego (por. uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 21 listopada 1980 r. III CZP 43/80 - OSNCP 1981/8 poz. 142, uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 27 listopada 1984 r., III CZP 70/84 - OSNCP 1985/8 poz. 108 oraz uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 21 września 1984 r. III CZP 53/84 - OSNCP 1985/5-6 poz. 65), jako przedmiotu odwołania. Stwierdzenie takiej wady następuje jednak tylko dla celów postępowania cywilnego i ze skutkami dla tego tylko postępowania. Podzielając to stanowisko, jak i pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego - Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 maja 2002 r. II UKN 356/2001 (OSNP 2004/3 poz. 52), wskazać należy, że w wypadkach innych wad, wymienionych w art. 156 § 1 k.p.a. i w przepisach, do których odsyła art. 156 § 1 pkt 7 k.p.a., konieczne jest wszczęcie odpowiedniego postępowania administracyjnego w celu stwierdzenia nieważności decyzji i wyeliminowania jej z obrotu prawnego.

Odnośnie, będącej przedmiotem sporu w niniejszej sprawie, decyzji pozwanego z dnia 10 lutego 2014 r., Sąd Okręgowy wskazuje, że nie doszukał się naruszeń prawa administracyjnego, które dyskwalifikowałyby zaskarżoną decyzję w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego, zatem Sądowi pozostała do rozstrzygnięcia jedynie kwestia oceny jej zasadności w świetle przepisów prawa materialnego. Jednocześnie z całą stanowczością stwierdzić należy, iż Sąd orzekający w niniejszej sprawie ani nie jest uprawniony do oceny prawidłowości wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 07 listopada 2013 r., ani też nie jest związany ustaleniami poczynionymi w

uzasadnieniu tego wyroku – dla Sądu orzekającego w niniejszej sprawie wiążący jest jedynie fakt, że tym wyrokiem decyzja pozwanego z dnia 25 stycznia 2013 r. została wyeliminowana z obrotu prawnego.

Kolejną kwestią wymagającą omówienia, w świetle uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 28 października 2015 r., jest kwestia związana z niedoręczeniem spornej decyzji wszystkim wnioskodawcom – adresatem decyzji z dnia z dnia 10 lutego 2014 r. jest bowiem jedynie M. K. i tylko jemu została sporna decyzja doręczona, tymczasem wniosek o wypłatę zawieszono świadczenia złożył nie tylko M. K. (wniosek z dnia 10 grudnia 2012 r. k. 35 akt ZUS), ale również synowie zmarłej, którzy wystąpili z osobnym wnioskiem (wniosek z dnia 19 grudnia 2012 r. k. 37 akt ZUS). M. K. co prawda w swoim wniosku wskazał, że występuje w imieniu własnym i synów, niemniej jednak jak zauważył Sąd Apelacyjny, nie wykazał w żaden sposób umocowania do ich reprezentowania. W ocenie Sądu Okręgowego okoliczność ta nie ma jednak znaczenia skoro następnie T., K., P. i P. K. (2) wystąpili z odrębnym wnioskiem. Wydanie decyzji adresowanej wyłącznie do M. K. było oczywiście nieprawidłowym działaniem organu rentowego, niemniej jednak z uwagi na treść art. 477⁽⁽⁹⁾⁾§ 4 k.p.c., w takim wypadku wnioskodawcom przysługuje prawo do wniesienia odwołania w każdym czasie po upływie dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia roszczenia, dlatego w ocenie Sądu odwołanie wniesione w dniu 27 marca 2015 r. jest odwołaniem wniesionym przez nich skutecznie, a roszczenie wnioskodawców mogło zostać poddane kontroli sądowej.

Na wstępie rozważań dotyczących kwestii kluczowej dla rozstrzygnięcia, wskazać należy, iż szczegółowe zasady ustalania i wypłacania emerytur, do których prawo zostało zawieszono zostały uregulowane w ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 169).

Zgodnie z art. 7 ust.1 w/w ustawy wypłata zawieszonoj emerytury następuje na wniosek emeryta. Nadto zgodnie z art. 7 ust. 3. cyt. ust. wniosek o wypłatę zawieszonoj emerytury składa się do organu rentowego, który następnie wydaje decyzję w sprawie ustalenia i wypłaty zawieszonoj emerytury w terminie 60 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji (ust. 4). **Zgodnie z przytoczoną regulacją nie ma możliwości złożenia wniosku przez inne osoby niż emeryt w tym przez spadkobierców emeryta.**

Wskazać także należy, iż art. 10 pkt 1 w sprawach nieuregulowanych w ustawie odsyła do stosowania odpowiednio przepisów zawartych w art. 25, art. 95-98, art. 114, art. 115, art. 116 ust. 1b-2, art. 118, art. 121, art. 122, art. 124, art. 125 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2, art. 125a ust. 3 i 5, art. 128, art. 130 ust. 1-4, art. 132, art. 134 ust. 1 pkt 5, art. 135-136b, art. 138 ust. 1, ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 i 6, art. 138a, art. 139 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 6-10 oraz ust. 2-4, art. 140 ust. 4 i 5, ust. 6 pkt 3 oraz ust. 6a-8, art. 141 ust. 1 pkt 1 lit. b, pkt 2 i 3 oraz ust. 2-4 oraz art. 143 i art. 144 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz przepisy wydane na podstawie art. 128a tej ustawy;

W związku z zawartym w art. 10 odesłaniem, przytoczyć można treść art. 136 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013.1440), zgodnie z którym w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Przepis zawarty w ust. 2 przytoczonego artykułu stanowi, iż osoby wymienione w ust. 1 mają prawo do udziału w dalszym prowadzeniu postępowania o świadczenia, nieukończonego wskutek śmierci osoby, która o te świadczenia wystąpiła.

Nadto, zgodnie z ust. 3 cyt. art. roszczenia o wypłatę świadczeń, o których mowa w ust. 1, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której świadczenia przysługiwały, chyba że przed upływem tego okresu zgłoszony zostanie wniosek o dalsze prowadzenie postępowania.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, powołując się na wyrok i uzasadnienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie III AUa 2207/14 w zbliżonym stanie faktycznym (wyrok opublikowany

w Portalu Orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Gdańsku), który w pełni podziela Sąd orzekający w niniejszej sprawie, stwierdzić należy, iż świadczenia z ubezpieczeń społecznych nie mają charakteru cywilnoprawnego i prawo do nich nie podlega dziedziczeniu, cesji ani żadnej innej formie następstwa prawnego. Przy czym, jak stwierdził Sąd Apelacyjny w Gdańsku, przywołany wyżej przepis zawarty w art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który pozwala osobom bliskim wstąpić po złożeniu wniosku przez ubezpieczonego w jego prawa i nabyć prawo do świadczenia, stanowi wyjątek od wskazanej reguły.

Niemniej jednak przepis ten nie mógł mieć zastosowania w przedmiotowej sprawie, albowiem ustawa z 13 grudnia 2013 r. o wypłacie emerytur do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r., a ściśle zawarty w niej art. 7 jednoznacznie regulując podobną sytuację, uzależnia zaktualizowanie się prawa do świadczenia zawieszono od złożenia przez emeryta (i tylko przez niego) wniosku o wypłatę zawieszono świadczenia. Bezsprzeczne w przedmiotowej sprawie było, iż W. K. takiego wniosku nie złożyła, albowiem ubezpieczona zmarła zanim weszła w życie ustawa umożliwiająca jego złożenie. Podkreślić przy tym należy, iż sporna kwestia dotyczy złożenia wniosku o wypłatę zawieszono świadczenia emerytalnego, a nie złożenia wniosku o emeryturę.

Sąd Apelacyjny w cytowanym orzeczeniu wyjaśnił również, iż pomimo tego że ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. zawiera w art. 10 pkt 1 odesłanie do art. 136 o emeryturach i rentach z FUS, dzięki czemu regulacja ta może być stosowana również do wniosku o świadczenie zawieszono, a osoby bliskie ubezpieczonego mogą w ciągu roku złożyć wniosek o wypłatę niezrealizowanego świadczenia, w przedmiotowej sprawie nie zachodzą okoliczności o których mowa we wskazanych przepisach, ponieważ taki wniosek nigdy nie został złożony przez zmarłą W. K..

Wyjaśnić należy, iż w okolicznościach niniejszej sprawy, prawo do złożenia wniosku nie przechodzi na spadkobierców ubezpieczonych, nie zachodzi bowiem kontynuacja wszczętego przez emeryta postępowania o wypłatę zawieszono emerytury. Nadto ani regulacje zawarte w ustawie o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. ani wynikające z ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie dają możliwości samodzielnego wszczęcia postępowania przez osoby wymienione w art. 136 ust. 1. Uprawnienie wynikające z art. 136 ust. 1 ustawy emerytalnej jest pochodną prawa zmarłego do emerytury lub renty, toteż w drodze ustanowionej powołanym przepisem sukcesji, nie może przejść na następców prawnych więcej uprawnień niż te, jakie przysługiwały zmarłemu emerytowi lub renciście.

Prawo do wypłaty zawieszono emerytury po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. K 2/12 i po wejściu w życie ustawy z 13 grudnia 2013 r. nie mogło powstać bez wniosku emeryta, wypłata zawieszono świadczenia nie mogła nastąpić z urzędu. Po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego emeryt mógł zgłosić żądanie o wznowienia postępowania na mocy art. 145 a §1 k.p.a. Emeryci, którzy nie złożyli wniosku o wypłatę zawieszono świadczeń nie otrzymali stosownego wyrównania. Podobna sytuacja miała miejsce po wejściu w życie ustawy z 13 grudnia 2013 r., przy czym bez znaczenia w ocenie cytowanego Sądu Apelacyjnego jest fakt, iż zarówno wyrok Trybunału Konstytucyjnego, jak i wejście w życie ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. nastąpiły po śmierci ubezpieczonej.

Niekwestionowanym przez organ był fakt, iż wnioskodawcy byli spadkobiercami zmarłym W. K., natomiast **w myśl art. 922§2 k.c. świadczenia emerytalne stanowiące przedmiot sporu w niniejszym postępowaniu nie podlegają spadkobraniu, gdyż świadczenie należne zmarłemu nie wchodzi w skład spadku** – spadkobraniu podlegają jedynie świadczenia wypłacone na rachunek bankowy (por. Wyrok SN z 13 stycznia 2015 r. II UK 144/14 LEX Nr. 1580160).

W konkluzji powyższych rozważań z całą stanowczością stwierdzić należy, iż ani M. K. – małżonkowi zmarłej W. K., ani też jej synom nie przysługiwało prawo do wystąpienia z wnioskiem o wypłatę zawieszono świadczenia emerytalnego. Dla skutecznego bowiem wszczęcia postępowania o wypłatę zawieszono emerytury, a w konsekwencji możliwości skutecznego żądania przez wnioskodawców wypłaty zawieszono świadczeń, konieczny byłby wniosek zmarłej W. K., którego, co jego okolicznością bezsporną ubezpieczona nie złożyła.

Niezależnie jednak od przyjęcia, że wnioskodawcom nie przysługiwało prawo do złożenia wniosku o wypłatę zawieszonoego świadczenia emerytalnego, stwierdzić należy, iż rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego K 2/12, na które powołują się skarżący, nie znajduje zastosowania do emerytury zawieszonoej zmarłej W. K., zauważyć bowiem należy, że co prawda nabyła ona prawo do emerytury decyzją organu rentowego z dnia 29 lutego 2009 r., jednak prawo to zostało jej przyznane od 1 listopada 2008 r., a więc bezspornie przed 8 stycznia 2009 r., tj. w stanie prawnym, w którym obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, będący w swej treści odpowiednikiem aktualnie obowiązującego art. 103a ustawy emerytalnej.

Przepis ten stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Z powyższego wynika, że w reżimie prawnym, w którym W. K. nabyła prawo do świadczenia emerytalnego, nie było możliwości pobierania tego świadczenia bez rozwiązania stosunku pracy z ostatnim pracodawcą, na rzecz którego ubezpieczona wykonywała zatrudnienie po wydaniu decyzji ustalającej prawo do emerytury.

Wskazać należy, że Trybunał Konstytucyjny wypowiedział się także w kwestii zgodności z Konstytucją przepisu art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, obowiązującego od dnia 1 lipca 2000 r. do 7 stycznia 2009 r., na podstawie którego zawieszono W. K. wypłatę emerytury. W wyroku z dnia 7 lutego 2006 r., SK 45/04, (OTKA 2006, Nr 2, poz. 15) Trybunał uznał, że przepis ten jest zgodny z Konstytucją, nie narusza zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zasady niedziałania prawa wstecz, zasady ochrony praw nabytych, czy obowiązku wprowadzania zmian do systemu prawnego z zachowaniem odpowiedniego *vacatio legis*. Trybunał uznał tym samym, że ustawodawca ma prawo uzależnić podjęcie wypłaty emerytury od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy, a rozwiązanie to nie narusza zasady równości. W uzasadnieniu wskazał, że do ustawodawcy należy precyzyjne określenie kryteriów nabycia i korzystania z prawa do emerytury. Ma on przy tym szeroki zakres swobody pod warunkiem poszanowania istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego. Konstytucja nie zawiera nakazu zagwarantowania świadczeń emerytalnych osobom kontynuującym działalność zawodową. Emerytura jest w założeniu świadczeniem, które zastępuje, a nie uzupełnia wynagrodzenie ze stosunku pracy i do jej istoty należy zapewnienie środków utrzymania w razie zaprzestania pracy, w związku z osiągnięciem określonego wieku. W tym kontekście rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą stanowi cechę istotną, uzasadniającą efektywne korzystanie z prawa do świadczeń emerytalnych. Osoby, które postanowiły nie rozwiązywać stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, nie mają wspólnej cechy istotnej z punktu widzenia realizacji prawa do emerytury.

W świetle powyższego nie budzi wątpliwości, iż prawo do emerytury zostało zawieszono zmarłej W. K. zgodnie z prawem, bowiem w dniu nabycia przez nią prawa do emerytury tj. w dniu 1 listopada 2008 r. przepisy prawa wykluczały możliwość łącznego pobierania emerytury i wynagrodzenia z tytułu kontynuowanego stosunku pracy. W tej sytuacji nie budzi wątpliwości, iż orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego K 2/12 z dnia 13 listopada 2013 r. nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie.

Z powyższego wynika, że przypadku zmarłej W. K. nie może być mowy o naruszeniu zasady ochrony praw nabytych, bowiem w dniu nabycia przez nią prawa do emerytury tj. 1 listopada 2008 r. obowiązywało ograniczenie wynikające z treści art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podkreślenia wymaga również fakt wynikający z art. 100 i art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, że nabycie prawa do emerytury nie jest tożsame z wypłatą emerytury, a właśnie wypłaty emerytury zawieszono zmarłej W. K., domagali się skarżący.

Z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., w związku z cytowanymi wyżej przepisami, oddalił odwołania wnioskodawców uznając je za całkowicie bezzasadne.

SSO Monika Popielińska